

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **E. Š.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb. ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5A 240/2011,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á .**
- II. Navrhovatel **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále „navrhovatel“) podal dne 24. 7. 2011 u Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2011, č. j. MV-56576-2/VS-2011 ve věci uložení sankce za správní delikt.

Dne 11. 12. 2012 byl Nejvyššímu správnímu soudu postoupen městským soudem návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu ze dne 6. 12. 2012. Navrhovatel v něm uvádí, že městský soud je bezdůvodně nečinný, když od 23. 11. 2011 až do 6. 12. 2012 neučinil žádné úkony a věci se vůbec nezabýval a nezabývá. Navrhovatel konstatuje, že se přitom nejedná o složitou věc, neboť soud již věc jednou projednával v předchozím soudním řízení vedeném pod sp. zn. 7 Ca 359/2006, přičemž dne 29. 12. 2009 vydal soud rozhodnutí, jímž bylo zrušeno rozhodnutí ministerstva vnitra a Magistrátu hl. města Prahy a věc byla vrácena k dalšímu řízení. Byť navrhovatel oproti předchozímu řízení rozšířil svoji právní argumentaci, nejedná se o natolik složitou věc, se kterou by se soud ve své předchozí rozhodovací činnosti nikdy nesetkal. Nadto navrhovatel podotýká, že samotné řízení u obou správních orgánů trvalo ode dne jeho zahájení do nabytí právní moci rozhodnutí žalovaného 2 léta 11 měsíců a 15 dnů. Navrhovatel se tak domáhá spravedlnosti cca 8 let. Dále navrhovatel předestřel skutkový stav věci.

Navrhovatel konečně konstatuje, že mu nelze ničeho vytknout a je přesvědčen o tom, že se na průtahích nijak negativně nepodílel, nepodílel se na nich ani žalovaný. Pro posouzení, zda v dané věci dochází v řízení k průtahům, je dle jeho názoru rozhodující, že v dané věci procesní úkony soudu od zahájení řízení do 22. 11. 2011 byly činěny v přiměřených časových lhůtách, avšak od 23. 11. až do doby podání návrhu na určení lhůty, tj. 6. 12. 2012, soud neučinil žádný úkon směřující k projednání a rozhodnutí věci, ačkoli pro takový postup neexistuje žádný rozumný důvod; poukázal přitom na nález Ústavního soudu ze dne 19. 2. 2002,

sp. zn. I. ÚS 663/01, který konstatuje, že průtahy v řízení nelze ospravedlňovat obecnou přetížeností soudů.

Navrhovatel požaduje, aby Nejvyšší správní soud vydal rozhodnutí, kterým nařídí, aby Městský soud v Praze ve věci vedené u něj pod sp. zn. 5A 240/2011 nařídil ústní ujednání tak, aby se uskutečnilo nejpozději ve lhůtě do 28. 2. 2012 (*zřejmě měl navrhovatel v úmyslu datum 2013 – pozn. soudu*); shledá-li však tento soud, že jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 76 s. ř. s., je povinen rozhodnout bez nařízení jednání nejpozději do 28. 2. 2012 (*pozn. soudu – viz výše*)

K návrhu se vyjádřila předsedkyně senátu, který ve věci rozhoduje JUDr. Eva Pechová; uvedla, že navrhovatel podal žalobu dne 24. 7. 2011, soud usnesením ze dne 16. 8. 2011 vyzval navrhovatele k odstranění vad podání, usnesením ze dne 31. 8. 2011 rozhodl o osvobození od soudního poplatku a prodloužil lhůtu k odstranění vad žaloby do 20. 9. 2011. Dne 20. 9. 2011 zaslal navrhovatel soudu doplnění žaloby (čítající 55 stran) a stejnopis napadeného rozhodnutí. Dne 16. 11. 2011 bylo soudu předloženo vyjádření žalovaného, současně bylo žalovaným sděleno, že navrhovatel podal i podnět k přezkoumání rozhodnutí dle § 94 a násl. správního řádu. Dne 14. 12. 2011 soud požádal žalovaného o sdělení, zda již bylo rozhodnuto v přezkumném řízení; odpověď žalovaného včetně doplnění spisového materiálu obdržel soud dne 6. 1. 2012. Dle vyjádření předsedkyně senátu je věc po procesní stránce připravena k rozhodnutí; soud se přitom řídí zákonným pravidlem, podle něhož mají být věci vyřizovány v pořadí, v jakém soudu došly, s výjimkou věcí, pro něž je v § 56 soudního řádu správního stanoven přednostní režim nebo pro něž lhůtu k rozhodnutí stanoví zvláštní zákon; o takovou věc se v případě navrhovatele nejde.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není důvodný.

Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

Při rozhodování o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu může příslušný soud stanovit lhůtu jen k provedení takového procesního úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány (tvrzeny) průtahy. Uvedený závěr vyplývá nejen z ustanovení § 174a odst. 2, věty druhé, zákona o soudech a soudcích (označení procesního úkonu, u něhož jsou namítány průtahy, je náležitostí návrhu, bez jejíhož splnění nelze v řízení pokračovat) a z ustanovení § 174a odst. 8, věty první, tohoto zákona (příslušný soud může určit lhůtu k provedení úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy), ale zejména ze zásady nezávislosti soudů a soudců při projednávání a rozhodování sporů a jiných právních věcí, která nesmí být dotčena tím, že by příslušný soud posuzoval - v rozporu se smyslem (účelem) řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu - nejen otázku určení lhůty k provedení procesního úkonu, ale rovněž to, ve vztahu k jakému procesnímu úkonu nastaly v řízení průtahy.

V řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích tedy Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Znamená to, že zjistí-li neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věci se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody,

anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu.

Městský soud je podle § 56 s. ř. s. povinen zásadně projednávat a rozhodovat věci v pořadí, v jakém mu došly; to neplatí pouze tehdy, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. Soud tak projednává a rozhoduje přednostně návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, projednává a rozhoduje přednostně též žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon. V případě navrhovatele se však nejedná o věc, která podléhá režimu přednostního vyřizování podle § 56 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud v projednávané věci po posouzení shora uvedeného postupu městského soudu dospěl k závěru, že návrh není oprávněný, neboť městský soud nebyl v případě navrhovatele nečinný. Soud, jak vyplývá z předloženého spisového materiálu, se věcí po jejím obdržení řádně zabýval a činil postupně v přiměřené době procesní úkony, jejichž vykonání bylo ve věci zapotřebí tak, aby věc mohl projednat a rozhodnout, a to s přihlédnutím k pořadí, v jakém se dle zákona věci vyřizují. Nelze tedy konstatovat, že byl ve shora uvedeném smyslu nečinný. Na tomto závěru nemůže nic změnit skutečnost, že celková doba řízení o věci (vč. řízení před správními orgány) jak konstatuje navrhovatel, je více než 8 let. Nepochybně lze souhlasit s navrhovatelem, že celková doba řízení přesahující 8 let, není dobou přiměřenou, nicméně důsledky délky soudního řízení nelze řešit v nyní vedeném řízení o určení lhůty k procesnímu úkonu, ale prostřednictvím jiných právních prostředků (viz ust. § 13 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem). Předmětem řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích nemůže být posouzení věci samé ani zde soudu nepřísluší hodnotit rozhodovací důvody ani důvody délky řízení, které jsou zde a priori založeny na opakovaném rušení rozhodnutí žalovaného. V řízení o návrhu podaném dle ust. § 174a zákona o soudech a soudcích Nejvyššímu správnímu soudu přísluší zabývat důvodností návrhu stran tvrzené nečinnosti a průtahů v řízení soudním, tedy tím, zda soud v řízení je zcela nečinný, jednotlivé úkony činí bezdůvodně s velkými časovými odstupy, provádí úkony nekoordinovaně, úkony nadbytečné, které nedůvodně řízení prodlužují, apod. Takový stav však z předloženého spisu nebyl zjištěn.

Na uvedené m nemůže změnit nic ani argumentace navrhovatele, že předmět sporu není složitý a městský soud již jednou o věci rozhodoval. Učinil-li navrhovatel obsáhlé podání, jímž žalobu doplnil a argumentačně rozšířil, je na místě, pro závěr o tom, zda soud jednání nařídí nebo lze rozhodnout bez jednání a lze uplatnit postup dle § 76 s. ř. s., aby se soud s tímto podání řádně seznámil, a to bez ohledu na to, že již jednou ve věci rozhodoval.

Nad rámec uvedeného Nejvyšší správní soud poukazuje na skutečnost, že vyhovění tomuto návrhu by totiž ve svém důsledku znevýhodňovalo ty účastníky, jejichž žaloby napadly dříve než žaloba navrhovatele. Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů neshledal ve věci průtahy, a proto návrh navrhovatele podle § 174a odst. 7 zákona o soudech a soudcích zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto soud rozhodl tak, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2012

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu